STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 06400

SHVARTSE FLITERLAKH

Moshe Broderzon

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

משה בראדערזאהן.

שווארצע פליטערלאך

ליעדער.

1913 תרע"ד

דרוק. ש. בעלכאטאווסקי

פיעטרקאוו

„ЧЕРНЫЯ БЛЕСТКИ“

стихи

Моисея Бродерзона

Лодзь 1913 года.

Тип. Ш. Белхатовскаго въ Петроковѣ

נדפס בדפוס האחים גרויס

Printed in U.S.A.
GROSS BROS. Printing Co. Inc.
636 11th Ave. New York, N.Y, 10036

„שוואַרצע פליטערלאַך".

איך מאַך צו די אויגען – פערבלענדט פון די שטראַהלען;
איך זעה, ווי פאַרווירטע אין גאָלדענעם ים –
עס צאַפּלען אין טיעפקייט, ווי פינקלענדע שטערען,
די פליטערלאַך שוואַרצע – פאַרבאָרגענער סם...
זיי דרינגען אַריין אין דער טיעפקייט פון האַרצען,
זיי שימערן, שטיפען אין קראַנציגען טאַנץ;
און ביסלעכווייז, שפּעטער ווערט טונקעל דער גאָלד־ים·
עס קריגט דאָס אַרומיגע פליטערלאַך גלאַנץ!

דער לעצטער שניי.

ס'איז בלוי – דער פאַרנאַכט, וואָס פאַרוויגט איצט דעם גאָרטען;
און בלוי ווערט דער שניי, וואָס – צוליגט אויפ'ן גראָז.
צעווישען די שוואַרצע פאַרטונקעלטע שטאַמען
לויפט האַסטיג פאַרביי אַ דערשראָקענער האָז...
און בלויליכ'ער פוך איז צושפּרייט אויף די צווייגען,
אויך דעקט ער די בלעטלעך פון קאַשטאַנעם איין;
דאָ וואַלגערט זיך איינזאַם אַ יונגיטשקע קנאָספּע:
עס האָט זי דער ווינד נאָך געפליקט ביי דעם שיין!
און ערגעץ־וואו ווייטער – דאָרט טרעשטשעט אַ צווייגעל;
עס ציטערט און זיפּצט אָפּ, מסתמא פאַר קעלט...
די בלאָהינקע פליטערלאַך פאַלען אַראָפּ'עט. – – –
אַ שמייכעל פון פריהלינג!.. און בלוי איז די וועלט.

אַ בלום.

עס הויבט זיך דאָס בלום מיט'ן האַסטיגען אָטהמען;
צוויי גליקליכע אויגען – זיי קוקען אויף מיר!
איך לאַך... און איך שמעק, ווי פאַרכשופט – דאָס בליטעל...
צו שמעקט ניט מיט כשוף נאָך מעהרער פון דיר"? –

* *
*

פֿויגעלע לאַכט, ווען זי טראַכט...
אָדער — — וויינט.
און פֿאַרטרוימט — אין פֿאַרנאַכט,
שטיל בע׳חנ׳ט — —
לאַכט פֿון איהם, שפּאַסט פֿון איהם — —
איז עס קרום?
— „עט, אַ־ץ איינם! מוחל — אַלץ!"
ער איז פֿרום...
פֿרום איז ער: זי — זיין גאָט!
און פֿאַרטראַכט
קושט ער זי... בוקט ער זיך...
און — — זי לאַכט.

„ביין?"

— ווילסטו, רחל׳ע די בלומען? נאַ דיר!
כ׳האָב געבראַכט זיי איצטער נאָר פֿאַר דיר אַליין,
קוקסט אין זיי זיך איינ׳עט, — ס׳גלאַנצען דיינע אויגען,
ביזטו, מיין געליבטע, וואונדערבאַר, ווי שען!
אַך, ווי שען די בלומען קליידען צו דיין קעפּער;
יעדער איינציג — שמייכעלט! ווי בריליאַנטען שען — — —
שענק מיר דו איין נאַרצים!.. כ׳וועל עס זיך ביי׳ם האַרצען
איינשטעכען צו׳ם אָנדענק... ווילסט נישט געבען? ניין?" —

אונרוה

ס׳וועדט די אונרוה טיעף געבוירען — מיט דעם שימער פֿון דער נאַכט;
אווענד־שאָטענס — ציהען לאַנגזאַם, ווי געמאַטערט, נאָך אַ שלאַכט...
און עס רוהט די נאַכט... שוין שטילער, — שטום, ווי עטעמדיג מיט טויט!
דאַן — אין האַרצען ברויזט די אונרוה: די נשמה בלוטיגט, וועהט...

רעגען־טראפּען.

רעגען טראָפּענדלאַך, ווי קרישטאַל רוהען אין די בלימלאַך פּיעל;
ס'איז אַ יום־טוב אויף די פעלדער, אַ בריליאַנטען־זוניג שפּיעל,
— „דו וועסט געהן אין גרינע גראָזען, טרינקען — עס מיט בלומען־זאַפּט;
און פון דיינע הייסע קושען — וועט עס איינזאַפּען אַ קראַפט, —
קראַפט פון ליעבע, שטאַרקער ליעבע צו דער צאַרטער מוטער ערד, — —
ס'וועלען גנאָם'ען דאָרערט טאַנצען — מיט די גרויסע ווייסע בערד...
און דערצעהלען איינם דעם צווייטען, פאַרבעהאַלטענע פון בליק:
ווי פאַר'כשופט איז דאָס מיידעל פונ'ם טראָפּען בלומען־גליק!" —

ווייסע קלאַווישען.

ווייסע קלאַווישען... און שאַרע פאַרנאַכטען, ס'מיידעל — אין שאָטען געהילט.
שטומע אַקקאָרדען, און טרויער־מעלאָדיעס, — זיי האָבען פאַרלאַנגען געשטילט...
בויגיג — די שאָטענס... דער טונקעלער אָבשיין — אויף שוואַרץ, אויף'ן — גלאַנץ פון קלאַוויר;
עס שלייכט איצט אַ וויגענדיג נגון אין טונקעל — אין רופט אָב אין הארצען ביי מיר...
אַך — שוין? .. שוין געענדיגט?" ... — עס רייצט מיר דאָס העלזעל — פון בלענדענדען מאַרמאָר געטאָקט...
שען ביזטו — אין כעס!... געשטערט האָט מיין קושען?.. און — „ברוגז"! — דו האָסט מיר געזאָגט.

— — — — — — — — — — — — — — — —

—נישט האָב קיין פאַראיבעל אויף מיר, מיין געליעבטע! אָט די... אָט די מאַסקעס פון „בראָנז";
נישט שובערט, נישט שומאַן, ניט בעטכאָווען, אסור, זיי האָבען פאַראיבעל אויף אונז!" —

אסטרונע זיפץ.

עס קלאָגט דאָס האַרץ, עס וויינט דאָס ליעד,
נאָך ווייטער היים, נאָך בערג פאַרבענקט,
נאָך אייגען ערד, נאָך אייגען ים,
וואָס וואָלט די שמערצען אָבגעשווענקט;
עס קלאָגט דאָס האַרץ, עס וויינט דאָס ליעד,
פאַרטעמפּט פון ליידען, מיעד פון וועג;
בטחון — וואו? וואו — רוה? וואו — פריד?
און וואו — דער סוף שוין? וואו — אַ ברעג? — —
„מען ברעכט די שטאַרץ, וואָס איז פאַרשוועכט.
און קלאָגט דאָס האַרץ, און וויינט דאָס ליעד;
די סטרונעס זיפצען, זיפצען שטיל:—
עס בענקט אין מיר דער שטאָלצער איד!” —

וויפיעל?

— וויפיעל פאַרבען האָט אַ זונען־שטראַהל?
— גאָלד אַליין! — — —
— און ווי עלענד בין איך? עלענדער —
פון אַ שטיין.
— און די אויגען... אַך, ווי אויגען פיעל
האָט דאָס גליק!
וועגדען ווענדט זיך׳ס נאַר, מיין פאַרחלום׳טע, —
פון דיין בליק!? —

פערעל וועל איך זוכען...

פערעל וועל איך זוכען, פערעל וועל איך זאַמלען —
אויף אַ שנירעל קלייבען.
טראָגען וועסט עס שטענדיג אויף דיין פערעל־העלזעל:
וועט׳ס אַ זכר בלייבען!

װעל איך פריהער שטארבען... װעסטו װען דערמאָנען?
װעסט געװיס געדענקען?!
און אויב דו... דו – פריהער... װעל איך מיט די פערזל –
נאָך דײן העלזעל בענקען! –

קראָהען.

דער סאָסנע־װאלד אין ליכט געשלײערט
שטעהט ענטבלױזט דעם גרינעם קאָפּ;
ער דרעמעלט שטיל און הערט זיך אײנ׳עט:
ס׳לאָזט זיך דער פארנאכט אראָפּ...

רױט, װי בלוט, – בעפורפורט צװײגען;
הימעל – בלױט; די זונן פארגעהט;
ס׳װערען איבער װאלד די שאָטען׳ס –
פון דער זומער־נאכט צושפּרײט...

עמעץ לאָזט זיך הערען זינגען, –
עס צוקלינגט זיך װײט א ליעד – – –
און א שורה שװארצע קראָהען
צו דעם װאלד צו זיבער פליהט...

* * *

אין מארגענרױט געבױרען – מיט פלאמען פון דער זונן,
בין איך מיט פרײד געקומען – דעם טאָג׳ס געטרײער זוהן...
און פונ׳ם טאָג געמאַטערט, דערנידערט און פערשמאכט, –
האָב איך מײן ליעד געװידמעט דעם טרױמיגען פארנאכט.

נעבען װאלד־קװעלכעל.

דינע, דינע אָדערלאך זױמען דײנע אױגען;
און די בליקען – װײטע! אך, װי װײטער װײט...
טוליע איך בײ׳ם הארצען דאָס מחיה־קעפּעל, –

און דו, צארטע, שוואכע, - מונטערסט מיך צום שטרייט!
קוקסט? און זעהסטו ווערמען? ס'ציטער'ן די ברעמען...:
זעהסטו א פארטראכטע, -- ו ו ע מ ע ן ? זאגסט מיר באלד? -
צ׳ו׳ב׳ג׳ל איך דאס קעפעל, קוש די טיפע אויגען, -
און די טרעהרען פליסען -- „ס'קוועלכעל רוישט אין וואלד".

מאי־שמייכעל.

עס בליהען די בעזען, עס בליהט אין מיין הארצען.
מיר זענען אין בלוי־גרין געהילט.
עס האט זיך דער מאי אויף די ציטריגסטע סטרונעס -
זיין בונטעסטע ליעדעל צושפיעלט!

עס בליהען די בעזען. דער מאי - אין מיין הארצען;
ער האט מיך מיט ליעבשאפט געקוויקט,
דעם „זאטען" פון ליעבע; פערטומעלט דעם צער,
מיט שמייכעל מיט גרינעם פארוויעגט...

קדוש!

די זונן פארגעהט! עס דוכט זיך - אין גאמען גלאנץ־קאלירען; -
שפיעלט אימעץ - con sordino א טרוימיגען נאקטירן...
און אין דעם נאה'נטען שוהל'כען, - איהר וועט באלד הערען קדיש, ---
איצט האלט מען ערשט ביי מנחה: קדושה -- „קדוש! קדוש!" -

אנ'עכא.

איך פרעה זיך! וואס? וואס איז די פרייד?
- מיר זענען אלע שקלאפען!
אויף פ ר ע מ ד געוויסען - לאנג פארלאזט:
אין פרעמדע אויגען גאפען?

איך פרעה זיך! וואס? וואס איז די פרייד?

— עס שטורמען קאַלטע וועלטען!
די פרייד פון פרעמדע וואַלד און פעלד: —
נישט זיכערע געצעלטען!?

איך פרעה זיך! וואָס? וואָס איז די פרייד!
— פון אַל'דאָס פרעמדע ליעבען?
פאַרגעסען שוין פון לאַנג אָהן זיך:
אָהן אייגענעם — — און ליעבען?...

איך פרעה זיך! וואָס? וואָס איז די פרייד?
— די פרייד פון פרעמדע וועלטען?!
— וואו — אונזער רוה? די וויַיטע היים? — — —
און ס'ווילט זיך ווענען שעלטען!

* *
*

מיך רופט דער פריהמאָרגען מיט פויגעל געזאַנגען,
מיט ריחות פון בלומען, מיט גרינקייט פון פעלד...
עס רופט מיך אַ טאָג, וואָס איז נאָר וואָס געבוירען —
עס רופט מיך אַ גאָלדענע, זוניגע וועלט.

מען רופט מיך!... איך געה מיט דער טאָג=פרייד געפּאַנצערט,
מיט — שמייכעל פון קרוין=זונן, מיט גליקען בעשטראַהלט — —
און ס'לעבען, דאָס ווילדע, פאַרעלענדטע לעבען
בעגעגענט מיין טאָג=פרייד פאַרוואונדערט און קאַלט.

א קאָמפּלימענט.

דיין קערפּער איז מאַרמאָר, — אַ ליעד פונ'ם לעבען;
די אברים געשניצט און געבלייכט פון דער נאַכט.
דיין געהן — איז מוזיק, וואָס צוגליהט אין ענטציקונג!
סימפאָניע — דיין בליק, ווען ר'איז קינדיש פאַרטראַכט...

א „פוגע".

ס'טאנצען עלפען... רעגען־טראָפּענס — פון דער גאָלדען־זונן בעשטראַהלט,
לײַכט בעגלײַטען זײ די ווינטלאַך, ווי געצערטעלט פונ'ם וואַלד.
ס'טאנצען עלפען... ס'ווײנט א פידעל, — און די צווײטע פּײַכט א טרעהר..
אלטען־זופּצען. און ס'פאַרגעהט זיך, — טשעלאָ זינגט. עס זינגט נאָך ווער.
ס'טאנצען עלפען... ס'יאָגען קלאַנגען. ס'יאָגט א טאָן דעם צווײטען שנעל. —
און אינ'אײנעם, אין דער פוגע — קוילערט ראש אין הארץ א וועל...

נישט אין טאַקט.

ער שפּיעלט ניט אין טאַקט — יענער פידלער;
די אויגען — בײַ איהם גאָר פערמאַכט...
וואָס נאָטען? וואו — נאָטען? ער קוקט נישט;
און, דאַכט זיך, בעת מעשה, — ער טראַכט!

ער טרוימט; און וואָס טרוימט ער, דער פידלער?
אך, פּלוצים... בלײַבט — שטיל... אָבגעהאַקט — — —
וואָס שווײַגט דער פער'חלומ'טער פידלער?
— „ער שפּיעלט ניט, חא — חא, אין דעם טאַקט!" —

מנחה־צייט.

וואָס איז שטילער'ס דאָ, ווי טונקעלע פאַרנאַכטען?
וואָס איז שטילער'ס דאָ, ווי אומעדיגעם טראַכטען?
— שטילע מנחה־צײַט!
יעדער זאַנג אין פעלד, ווי יעדער פולער קערען
אײנזאַם, עלענד איז, ווי אָט דער נאָהנטסטער שטערען — — —
שטילע מנחה־צײַט...

דער ערשטער דונער.

אײַן שוואַרצער וואָלקען, ווי אַ וואַלפיש–
אײַלט אָהן ציעל, אָהן צוועק אין רוים...
עס יאָגט איהם נאָך אַג'עטוואָס דעלער–
ווײַס, ווי אויפגעבּרויזטער שוים.

מײַן פויגעל ציטערט אין זײַן היים=נעכט,
רופט די „זי" און פישטשעט, שרײַט...
עס קוילערט ראַש אַראָפּ אַ דונער,
הילכט ער אָפּ אין וועלדער ווײַט. —

היים.

היים איז איצטער – הייסער זומער
הייסע טעג און הייסע נעכט...
און מיר זענען, ווי פאַרשפּור'ט:
— „אפשר איז עס גאָר ניט רעכט?"

— רעכט זײַן ווילט איהר, ווען עס ברויזען–
הייסע לײַדען, ווילדער מוט...
און אין יעדער אייִנציג אָדער–
זידט און קאָכט און שטורעמט בּלוט?..

בּעסער שטורמען זאָלען בּלוטען,
איידער פליסען מיעד, פאַרשמאַכט!
און אויף נסים זיך פערלאָזען,·
„טאָמער ט'קילער זײַן די נאַכט?!

---

*   *
*

פינסטער איז אין דער אַלעע ווײַס – דײַן זומער=קלייד.
און עס רוישט בּײַ מיר אין האַרצען – הייסער זומער=פרייד..
שטערען, שטערען – דײַנע אויגען! זונן – פאַרמאָגט דײַן בּליק.
זונן אין פינסטערקייט, – מײַן ליעבּסטע, – איז אַליין דאָס גליק!

מינא וו. :

„וואלקיריעס הימעל־פליהען" . . .

זי הערט צו, מיין ליעבע, נישט שמייכעלט... נישט־לאכט...
און ס'בלאסינקע פנים'ל – ערנסט, פארטראכט: – – –
„און ס'קראכען די וואלקען'ס, די הימלען – ווייט, הויך,
פארוואירט און צומישט אין א פייערדיג רויך...
געפליקט איז די בלאהקייט... דער דונער – ער ברילט;
זיי האבען, ווי לייבען צושריגען זיך ווילד – – –
אלץ העכער און העכער – דאס פרויענגעשטאלט, –
זי פליהט – – און א וואלקען נאך וואלקען זיך שפאלט – –
און בלאסער – די בליצען, שוין מיעדער פארשמאכט...
ס'ווערט רוהיג... עס לאזט זי אראפ'עט די נאכט!...

— — — — — — — — — — — — — — —

זי הערט עס, מיין ליעבע, נישט שמייכעלט, ניט — לאכט;
דאס בלאסליכע פנים – פארוועלט, פארטראכט...
איך פרעג זי: צו האט זי'ס פון פריהער געקאנט? – – –
„עס האט זיך איצט שמעון איהר, – זאגט זי, – דערמאנט"...

דוד קאסעל'ן.

אין אווענד־בלאסקייט.

זי זיצט און שפיעלט, זי וועבט א טרוים,
אין בלאסען אווענד שווימען טענער...
ס'ווילט זיך אויך מיט אונרוה שוועבען,
שוועבען העכער, ווערען שענער;

און צוגעהן – – אנטרונען ווערען,
וואו עס בלייבען מיידעל־באנגען,
וואו ס'צושווימען זיך אין הויכקייט –
ליעבע־און־נשמה קלאנגען. – –

ס'ווילט זיך אויך מיט אונרוה שוועבען ,
און די טענער קלייבען , קלייבען — — —
ווער וועט אבער מיט מיין ליעבסטער
דאָרט מיט'ן אָווענד בלייבען ? ..

ל. פּרצ'ן

יונג בין איך!

יונג בין איך, ווי יונג - דער פריהלינג!
(פריהלינג איז דאָך אייביג יונג).
היים דאַס בלוט, און קלאָר די אויגען, —
ווי אַ האַרפע'ס ציטער־קלונג ...

יונג בין איך, און דאָך — פאַרטרויערט:
בענקשאַפט זינגט פון יעדער ליעד!
ווייטע, ווייטע אַלטקייט שימערט —
אין מיין אַלטען נגון: „איד".

„סענטימענטאַליטעט".

:: „מירעלע וועט וואַקסען אין וואַלד־שלאָס אין אַ גרינעם,
פון קרישטאַל געבויטען, פון דורכזיכטיגען דינעם;
וועט - נאָך מיר בענקען... אויסקוקען און קלערען:
ווי דעם הימעל שטייגען? ווי צו גרייכען - שטערען? —

איך וועל נאָך דיר קומען, טיעף געהילט אין פליגרען,
(דאַן - פאַר ווייסען חלום שמעטער קרישטאַל־ריגלען...)
ב'וועל מיט זיך דיך נעדמען... בריידען וועט זיין בעסער:
זוכען ווייטער, — ,יעבען, — בויען וואונדער־שלעסער! — —
— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

ז. סעגאלאָוויטש'ן.

אין א פריהלינגס־טאג...

עס רעגענט אין גאָרטען. די בוימער – צושאָקעלט.
דער סטאַוו, – ווי פון אומעט בעטריבט.
און שטעהען מיר ביידע, מיר קוקען אויף שוואַנען:
„ס'איז איינער אין צווייטען פאַרליעבט!"

עס רעגענט אין גאָרטען... די שוואַנען – פאַרקלערטע.
– דו שימסט זיי די ברעקלאַך? נאַ, שיט! – – –
פון ווייטען דערטראָגט אונז דאָס שפּילען פון פידעל
טשייקאָווסקי'ס – די „הערבסטיגע ליעד"...

באָרים'ן

Berceuse

וויטער וויט – – אין היים פון מזרח,
אין דער אייגען ווייטער לאַנד,
טראָגט אויף פליגלען דיך אַ מלאך, –
טראָגט אונז ביידען – זאַלבאַנאַנד.

זוער אַנדרעמעלט! וויט – דער חלום.
דו ביזט – אונשולד, וואַך אין וואָהר...
און דער מלאך, – זיינע פליגלען –
זענען אַלעבאַסטער קלאָהר.

חלום — ברודער — פון דער צוקונפט!
איצט — אַ טרויער־טויטע צייט — — —
פון דעם נעפּעל ברודער־ליידען
רייט, משיח, גיבער רייט! —

אויגען־פארבען.

שוואַרצע אויגען — טיעפער אומעט!
בלויע אויגען — קאָרן־בלימעל!
שאַרע אויגען — שטילער בענקען!
גרין די אויגען — ווייטער הימעל!

איך האָב ליעב: די אויגען־פאַרבען,
מאַטע בליקען, גליקען־שמייכלען,
ווי אין ווייטען, ווייטען הימעל —
ווייסע וואָלקען, וואָלקען־רויכלען! —

א פראָפיל.

דיקע צוויי צעפּ, ווי די נאַכט־שוואַרצע שלאַנגען,
צולייגט אויף דער בלענדענדער ווייסקייט פון האלדז;
די ליפּען — האלב אָפען, ווי גרייטע צום קושען;
די אויגען — אין ווייטקייט: פאַרגעסען — אָן אַלץ!
זי טרוימט איצט — דאָס מיידעל, ביי׳ם זונען־פאַרגעה׳ען;
עס שטאַרבט אָב פּאַמעליך — אַ טאָג נאָך אַ טאָג...
זי וואַרט: „ער וועט קומען, דער טרוים פונ׳ם לעבען!“ — —
דערווייל פאַרלעגט זי קאָקעטיש אַ לאָק.

„ווייס־שוואַרץ“.

א וועג פון בעריאָזעס פון ווייסע, פון הויכע,
זיי ציהען זיך ווייט — אין אַ לאַנגע אַלעע;
די שניי־ווייסע קאָרע׳ס, וואָס בלייבען אין אָוועגד,
צוקנייטשט זענען אָרטווייז פון שוואַרץ־טרוקען־וועה — — —
ווי גרוים־שוואַרצע אויגען, ווי שטאַרע — פאַרגליווערט,
זיי וואָלטען מיט פאָרוואורף, מיט טרויער געבליקט!
די ווייסע בעריאָזעס, וואָס דופטען פאַרנאַכט איצט,
זיי האָבען נישט איין מאָל אונז ברכות געשיקט. —

דאָס עכאָ.

א קופּע, פּיעל בּוימער אין שאָטען באַהאַלטען,
איין צווייג, ווי געפלאָכטען מיט'ן צווייטען בּיינאַנד.
— „דאָ זענען פּיעל סענקעס, און וואָרצלען, און שטאַמען, —
דו, האָב נישט קיין מורא!... איך האַלט דיך בּיי'ם האַנד!"...
א קופּע — פּיעל בּוימער. און פינסטער איז דאָרערט:
עס מוז גאָר נישט אָנזעהן די זונן דאָ — די ערד.
ס'איז תמיד דאָ טונקעל... „ס'איז שטענדיג פאַרנאַכטליך",
דעריבער — די בּוימער אין דרעמעל, פאַרקלערט...
— —
— „מיר האָבען די רוה דאָ — זיי איצטער געשטערט?" —
— „זיי מוזען זיך פרייהען מיט אונז, — גאָר פאַרקערט!" —

א פינקעלדיג געלעכטער.

עס פינקעלט דיין געלעכטער, ווי רויטער וויין — אין קרישטאָל,
ווי רויטער וויין — ער שכּורט, און מאַטערט דעם געדאַנק,
ווי בּלוטיג־רויטע קרעלען פון הייסען בּלוט פאַרגליווערט —
ער נעמט מיר דורך, בּעגליקט מיך — — און מאַכט מיך עלענד־קראַנק!

„בּלומען־שטויב".

האָסט געפּראַוועט בּלומען יום־טוב;
ס'האָט בּעהערשט אונז איין פערלאַנג —
„ליליען האָבען אויך פערלאַנגען:
ווי צו בּליהען מעגליך לאַנג"...

אך, נישט לאַנג — געבּליהט די בּלומען:
„ס'לעבען איז פּאַר תפלות — טויב!"
און אין טיעפעניש, אין הארצען —
איז געבּליבּען בּלומען־שטויב...

ביים אפענעם פענסטער.

בײַ׳ם אָפֿענעם פֿענסטער, — אין נאַכט אַ פֿאַרקלערטע,
זי שטעהט, און די הענד אויף דער הינטער פֿאַרלײגט,
און — אָטהעמט מיט נאַכט איצט, מיט רוהיגער שטילקײט — — —
עס האָט זיך גאָר פּלוצים דאָס בוימעל צובויגט,
צוּוויגט זיך די ליפּע בײַ׳ם אָפֿענעם פֿענסטער,
עס טרעשטשעט אַ צווײַגעל... עס טהוט וואו אַ פּלאַץ...
און ס׳קלעטערט — אַ שוואַרצע, געקנוילטע פֿון סאַמעט,
מיט אויגען, ווי פֿאָספֿאָר — די הײמישע קאַץ.
דערשרעקט זיך דאָס מײדעל — אין נאַכט אַ פֿאַרקלערטע;
די קאַץ טהוט אַ שפּרונג גלײַך אין פֿענסטער אַראָפּ — — —
און ווײַטער — איז רוהיג! בײַ׳ם האַרץ פֿון דער מײדעל —
זיך צערטעלט דאָס קעצעל, און טוליעט איהר קאָפּ.

---

* *
*

צו אײנער.

איך בין זינדיג! שולדיג! — ביזטו שטאַרק אין כעס.
בײזערסט זיך. בעדויערסט. ליעבעס, שעהנעס קינד!
נאָר דו גלויב, — מײַן שענסטע, — דאָ מיט דיר אינאײנעם —
בין איך — לויטער אונשולד, פֿרײַ פֿון יעדער זינד...

אַ קאַרעראָד.

ווען דער וואַלד זיך באָדט אין רויטען,
זונן — פֿערגעהט אין פֿלאַמען=גלאַנץ, —
לאָזען זיך אַרויס די נימפֿען
אין דעם ווײַסען אָוועַנד=טאַנץ — — —

זײ — מקנא זענען פּאַוונען —
בערדיג, גרין, די הערנער — מיאוס...

טאַנצען זיי, ווי אויף צו להכעיס,
הויבען הויך די ציגען־פּיס...

ווערט זיי אומעדיג — די נימפען, ——
און דער וואַלד פאַרטרויט אַ סוד:
ווי מען נעמט זיך אַל־צוזאַמען,
און מען גיהט אַ קאַרעראַד...

„רומיאַנעק״.

עס קוקען די קעפּלאַך — די געל־אויגען אָפּען,
זיי דרעמלען אין הייסקייט, ווי שטאַר — נישט געשלאָפען...
און הונדערטער, טויזענדער בלימלאַך צווייהטע —
זיי קוקען פון טהאַל אויס, מיט גראָזען פאַרשפּרייטע.
זיי קוקען — די קעפּלאַך; די געל־אויגען בליהען; — —
און ס'דוכט זיך מיר אָפטער'ס: זיי רופען, זיי ציהען —
די ווייס־צאַרטע בלעטלאַך, — ווי גרוסען פון גליקען...
און אויגלאַך, די געלע: — מיט איינפערזוכט בליקען! —

„Preludium“

די באָבע זיצט אין ווינקעל דאָרט, דאָס אייניקעל — זי שפּילט;
זי שפּילט פ אַ ר א י ה ר... די באָבע הערט, — אין שאָטען איינגעהילט.
— „און איינס, צוויי, דריי... און איינס, צוויי, דריי! ס'איז שווער: — אַ נ יי ע זאַך!
— דו שמייכעל, באָבעשי, און הער!... איך בעט דיר, — נאַר נישט לאַך!״ ——
די באָבע הערט. הנאה שיינט: „זי שפּילט דאָך — אַנ'אַנטיק!״
און ס'אַלטע פּנים קנייטשט זיך מעהר, — עס שטראַהלט אַרויס דאָס גליק;
„כל נדרי״ ווייַנט... דער שלום אַקקאָרד... אַ סוף שוין צו דער זאַך!
— —
דאָס מיידעל נעמט זיך שוין אויפסניי — צום אַלטען דייטש, צו באַך...

קאַרשען־בלוט.

שוואַרצע קאַרשען, רויטע קאַרשען, —
ס׳שפּריצט פון זיי מיט בלוטען; — —
ביזט אויך צייטיג, ווי די קאַרשען!
נעם נישט פאַר אומגוט׳ען).

זאַפטיג, זאַפטיגע — די קאַרשען;
דיינע ליפּען — זאַפטיג! — — —
כ׳וועל דאָס קאַרשען=בלוט מיט ליפּען
קושען — פלאַמען=קראַפטיג.

א ליעד.

שווים, מיין בענקשאַפט, שווים אין ווייטקייט,
זאָג אָן גרוסען — פריינד.
שוין פאַרגעסען, — וואָס פערגאַנגען:
בענקען בענק איך היינט. — —

שווים, מיין בענקשאַפט... הימלען ווייטע — —
שווים — מיט בלאַסען שיין!
און אין ראָזע אָווענד=וואָלקענס
טוליע דו זיך איין!

זינג אין פעלדער, זינג אין וועלדער,
זינג אין טהאָל, אויף — באַרג...
שווים, מיין בענקשאַפט, זינג אין ווייטקייט:
„ס׳איז דאָס לעבען — קאַרג!״

---

* *
*

— גרינע זאַנגען — אין פעלד,
גרינער קאָרן — פאַרזייהט,

וואו – די קערנער, וואס לאנג –
האבען ווינדען פארוועה׳ט? – – –

האט די זונן אייך געגלעט?
האט די נאכט אייך געקיהלט?
אדער פויגעל מיט אייך –
האבען הונגער געשטילט?

צו דיין בילד.

סאניע ר—וו.

רויטע רויזען – וועקען תאוות,
ווייסע – זענען מילד; – –
כ׳פלעכט פון זיי א ראמען קרענצעל
צו דיין לעצטען בילד.

ס׳וועלען ווייסע – מיר דערמאנען
דיין פארוואונדערט בליק;
און די רויטע, ווי די וואונדען, –
טעג און נעכט פון גליק! – –

„Orientale“.

טרינק אוים דאס קרישטאל פונ׳ם הארץ,
און היל זיך איין אין טרויער־שווארץ;
דו היל זיך איין, מיין טרוים, בעפרייט – –
און פליה – – דו טראג צו׳ם מזרח, – – וויים..
טרינק אוים די רויטע ווע̃ל פון בלוט!
און גלעט מיין הארץ, – פון דיר בערוהט...

— — — — — — — — — — —

עס האט דער מזרח־טרוים געפרייהט,
און אין א שטילער ליד – געוועה׳ט. –

„בעזען־שפּיעל".

שפּיעלען מײדלאך זיך מיט בעזען,
לויפען, קויפען, קושען, װאַרפען...
װאַרפען׳ס, װען עס װעלקט און טריקענט:——
װער קאָן דאַן דעם בעז בעדאַרפען?

צװײגלאך בעזען דאַרען, קװאַרען,
צװײגלאך בעזען טריק׳נען — שטילע;
און, — װען טויטע, געלע, בלאַסע, —
שמעקען זײ אויך דאַן אַפילו..

* * *

שטאָלצע אָדלער׳ס — פליהען הויך;
שװאַרצע קראָהען — לעבען לאַנג!——
מײנע טרוימען — װײסער רויך;
און דאָס לעבען — טהוט מיר באַנג!

ערינערונג.

אין מיטען בוך — אין בלאַט געלײגט,
האָב איך אַ בלום געפונען...
און ס׳האָט זיך קוים פון טויטען גרום —
ערינערונג געשפונען.

שוין לאַנג —— פון לאַנג — פאַרװעלקט דאָס בלום,
פאַרטריקענט — די געװעבען!...
אַך, ס׳איז אַמאָל ערינערונג
געװען — דאָס װאונדער לעבען!———

דורכזיכטיג.

גרין זעהט אוים דאָס קלאָרע וואסער —
אינ׳ם גרינעם גלאָז,
און ווי אַ געטראַנק — אַ ראָזער,
ווען דאָס גלאָז איז - ראָז...

בלוי, ווי הימעל, בלוי - דאָס וואסער,
ווען דאָס גלאָז איז בלוי,
און ווי גראָהער נעפּעל - שאַרע,
ווען דאָס גלאָז איז גרוי!...

שוואַרץ, ווי שוואַרצער... ווי שוואַרץ־סאַמעט —
אין אַ גלאָז אַ שוואַרצ׳ס, — — —
און, ווי דורכזיכטיג — אין קוועלכעל,
ווי, דאָס רוב, - מיין האַרץ!...

וואַסער־ליליען.

האָסט אַראָבגעבויגט צום וואַסער דיין גינגאָלדען קאָפּ,
און דו זוכסט אין וואַסער־פלאַכקייט: שווימט נישט וואָס - אַראָפּ...
דו האָסט אויסגעשטרעקט די הענטלאַך, יאָגסט מיך: —„גיכער, גיך!"...
און איך אַרבייט מיט׳ן רודער, און — איך סטאַרע זיך... — —
— אָט אָ, האָסטו שוין דאָס בלימעל! גרינע וואַסער רינט.
רייניגסט אָפּ דעם שליים; די גראָזען — האָבען עס בעשפּינט.
איז די וואַסער־ליליע גאָלדיג, ריין, פון פליעגראַך - ריין...
... ווען די שענע וואַסער־ליליע באַלד אין וואַסער שטעהן! — — —

Nocturne

לבנה... און נאַכט. אין אַלעס איז פינסטער,
עס שפּאַנט אין דעם שאָטען גאַנץ איינזאַם, אַליין —

א מײדעל אין ראָזען, אין זײדענס — געקלײדטע,
און זעצט זיך אװעק׳עט בײ׳ם טײך אויף א שטײן.

עס רונצעלט זיך ס׳װאַסער... לבנה — בעזילבערט,
צוקנײטשטע די װעלכלאַך: עס טראַכט איצט געװיס...
דאָס לעבעדיג װאַסער, — טראָגט מיט זיך, מסתמא,
פון װײטע מקומות אַ האַרציגען גרוס.

און קוקט איצט דאָס מײדעל, און זוכט װאָס אין װאַסער,
און װאַכט אַ פאַרטראַכטע: — זי װאַרט אויפ׳ן גליק;
און ס׳קוילערט דאָס זילבערנע טײכעל די װעלכלאַך —
זײ אײלען דאָ אום׳עט אויף הין און צוריק...

* * *

װי אַ מאַמע אַ געטרײע װײנט צוזאַמען מיט׳ן קינד,
פונקט אַזוי בעגלײט מײן טרויער, פונקט אַזוי — דער הערבסטיג װינד!
װי אַ מאַמע אַ געליעבטער האָט הנאה פון זײן זוהן,
אַזוי לויכט מיר, בעת איך פרעה זיך — יענע הײסע גאָלדען־זונן!
װי אַ פױגעל, פרײ און מונטער - פליהט צו הימלען מיט געזאַנג,
פונקט אַזוי פאַרװױגט מײן לעבען, — יעדער אַטהעמדיגער קלאַנג!...
װי עס װאַרט דער צוקונפט־חורבן, אויף דאָס אַלץ, װאָס װערט געבױט, —
לױערט נאָך אַזוי מיר שטענדיג, זוכט, און יאָגט זיך נאָך דער טױט!

אין דער זילבערנער װײטקײט...

אין - זילבערנער װײטקײט פון דמיון,
אין נעפעל פון חלום־אַקקאָרד,
אי ה ר, טראָגט מיר אויף פליגעל פון װאָלקענס,
פאַר׳כשוף׳ט פון זינגענדיג װאָרט — — —

אין זילבערנער װײטקײט פון דמיון,
אין רױטקײט, אין שימער פון בלוט.

עס געהט אוים מײַן הארץ אויף פאר׳חלום׳ט – –
און ס׳איז אזוי שמערצליך, און גוט!

געהאקט א בוים...

צום אנדענקען פון א. נ. גניעסין.

אינ׳ם סאמען בליהען, גרין בעציערט מיט בלעטער –
איז דער בוים געפאלען מיט א זיפץ צו דר׳ערד.
ס׳האבען ראש די בלעטער, – ווי פאר שרעק געציטערט,
ווי פערלאזט געבליבען, אהן א לעבענס־ווערט...

כ׳האב זיך, מיט א פארוואורף, גלייך געווענדט צו׳ם העקער,
עפּיס האט פארדראסיג צו דעם האלז געקנוילט.
האט ער, מיט א שמײכעל, מיר דערקלערט – גאנץ זיכער:
– „ס׳האט שוין לאנג דאס בוימעל, – זאגט ער, – לאנג געפוילט“...

---

* * *

נאלדענער פריהמארגען! קוקסט צו מיר אין פענסטער;
כ׳וויל מיט דיר צוזאמען – זײַן דער בעסטער, שענסטער...
ס׳וועט א טאג אוועקגעהן. נאכט. אויפסנײַ – פריהמארגען!
נאר פאר׳ – „צווייטען מארגען“ – זאל שוין גאט זיך זארגען...

אנ׳אקקארד.

רעגינא זש—קער.

עס לעשען זיך טענער, און שטארבען אין - פינסטער;
דאס שטארבען איז גרויזאם, ווי שטיל...
איך בעט דיך, מײַן טײַערע, זוניגע, ליעבע, –
שפיעל נאך איין האהרעלע, – שפיעל!

עס לעשען זיך טענער... זי ענדיגט דאס שפיעלען. –
דאס פנים׳ל שמײכעלט, – איז רויט — — —

צו ווייסטו, צו הערסטו, ווי שען איז די גסיסה,
פון טענער - פאמעליבער טויט ? !

„קליין בירגעריי״ ?

(געשטיפט)

דעם ריח האב איך ליעב פון טייערע פארפומען ;
דאס רוישען האב איך ליעב, פון קוועלעכ׳ל דאס ברומען ;
דער באבען -- האב איך ליעב, מיין זיידינ׳קע דעם פרומען --
שוין לאנג, - זיי זענען טויט!... משיח וועט דאך קומען ? !...

אין אנ׳אויסגעשטערנטע נאכט.

ווייסע זילבער-סטרונעס ציהען זיך פון שטערען
אימען שפיעלט אויף זיי, און אימען הערט...
ליעדער! ווייטע הימלען גרייכען אין דערנידער-
איז עס איצט די פרייד בעהעפט מיט ערד!

ווייסע זילבער-סטרונעס ציהען זיך פון שטערען ;
אימען שפיעלט אויף זיי - אין שטיל פארטראכט...
שפיעלט עס ווער אין רוים ? און ועמענס ריהרען פינגער ?
שטיל! -- עס שפיעלט אליין די זילבער-שטערען נאכט. —

„עריגערונג״.

איך האב בעריהרט דעם סאמעטענעם פול,
און - שרעק האט מיך בעצוואונגען...
איך האב דערהערט א ווייטען, ווייטען קלאנג :
ס׳האט אימעצער געזונגען.

דער ווייטער קלאנג איז נעהנטער... דא, שוין נאהנט :
ערינערונג - פארדוויבענט ; ---
איך האב בעריהרט דעם שארען סאמעט-פול : —
די פינגער אבגעצייכענט !...

אָבענד־שכּרות.

עָס האָט אַ פּאָך געֶטהון מִיט דופטעֶן פֿון בּעֶריאָזעֶס,
עָס האָט אַ הויך געֶטהון — — אִין חלום׳עֶן ערוואַכט —
עָס אִיז אַ שורך אַדורך פֿון אונרוהִיגעֶר שטִילקייט, — —
און שטִיל אַראָבּגעֶלאָזט זִיך — זומעֶרדִיג פֿאַרנאַכט!
אִיך האָב געֶשעֶפּטשעֶט — וואָס... „עָס רוישעֶן דִי בּעֶריאָזעֶס״..
— „אִיך האָב דִיך לִיעב! ווִי לִיעב!״ — אַנ׳אַלטעֶר יונגעֶנד=ווִיץ!
עָס האָט אַ פּאָך געֶטהון מִיט דופטעֶן פֿון בּעֶריאָזעֶס,
און אִין דעֶם הִימעֶל, ווייט, ט׳געֶטהון אַ גִיכעֶן בּלִיץ...

א זיגזאַג.

פּיאָלעֶטעֶן=בּלִיצעֶן בּלאַנקעֶן,
הִין, צורִיק — אַ פלִינקעֶר צוק...
„און דו וואַרפסט, דורך שוואַרצעֶ בּרעֶטעֶן,
נאָך אַ פלִינקעֶרעֶרעֶן קוק״...

פּיאָלעֶטעֶן=בּלִיצעֶן=קרייצעֶן,
וואָלקעֶן איין, און וואָלקעֶן אוים — —
און עָס פּראַלט, עָס בּרִילט פֿון ווייטעֶן,
מִיט אַ קראַך — אַ דונעֶר אוים!

וואָלקעֶן־צוג.

שִׁווּעֶ וואָלקעֶנס, ווִי דִי לאַנגעֶ בּעֶרד, — —
שווִימעֶן אִיבּעֶר דר׳עֶרד...
שִׁווּעֶ וואָלקעֶנס יאָגעֶן אִינ׳ם רוים, — —
שטִיל=בּעֶוועֶגלִיך קוים...
שוועֶבּעֶן — גרויעֶ אִינ׳ם בּלויעֶן ראַנד — —
ווִי אִין מעֶרכעֶן=לאַנד...
מִיט דִי ווִינדעֶן איילעֶן, איילעֶן — וואו — — —
און זיי זוכעֶן רוה!...

„יידענשאפט".

(אַ וואַלד־ליעדעל).

פלאַקער, פלאַקער פייער, — ברען, דאָס פרישע האָלץ!
וועק אין מיר — מיין חלום! וועק אין מיר — מיין שטאָלץ!
פלאַקער, פלאַקער פייער! פלאַקער — אַנ'אַנטיק!
גליה אין מיר מיין ליעבע! גליה אין מיר דאָס גליק!

פלאַקער, פלאַקער — פייער! פלאַקער — פייער־פראַכט!
באַלד וועט ווערען — חשך... באַלד וועט ווערען נאַכט...
פלאַקער, פלאַקער, פייער! און פאַרגעה — אין רויט, — —
ס'וועט אַלץ איבערברענען, און — וועט בלייבען טויט!...

דיין טרעהר.

אין דיין טרעהר איז דערלייזונג פון אַלץ:
פון טרויער — דער אויסוועג, פון פיין.
אַך, דיין טרעהר!... עס פאַרביטערט — איהר זאַלץ,
און פאַר'שכור'ט, ווי סם'ענדיג וויין!

* *
*

בעגולטע מיט שטראַהלען פון זומער,
אין שימער פון מאָרגען און גלאַנץ —
האָסטו מיר פון כשוף און ליעבע
געפלאָכטען אַ וואונדערבאַר קראַנץ.

בעפורפורט מיט הערבסטיגע שטראַהלען,
אין פליהענדען שפינוועבס געקנוילט —
געוועלקט האָט דיין קראַנץ, און אין רעגען, —
אין הערבסטיגען ווייגען געפוילט.

אין מענאזשעריע :

איך האב א לייב אין שטייג געזעהן ,
די אויגען רויט — פול בלוט . . .
ער האט אין בריל=געוויין פארקלעמט
פון בייזען כעס גערוהט .

דער בליק — צו מיר געווען געווענדט : —
רחמנות בייז געוועקט .
דאן האט ער , אויפגערעגט פון וואס —
די נעגעל אויסגעשטרעקט . — — -

איין מאלפע האט אין איהר געצעלט ,
וואס — נאהנט נע׳ם לייב׳ס געשטעלט —
דעם וועכטער מיט׳ן פויסט געדראהט
און האט איהם הויך געשעלט . . .

א וויניעטקע .

א טויטע פאלמע טוליעט זיך אין שיין פון ראזאווען גארדין
און אין די בלעטער — טרוקען שפרייזט , אליין שפאצירענדיג א שפין ,
און ציהט די גלאנציג=פעדים . . .
די טויטע פאלמע הערט זיך . דאכט זיך , צו צום אומעטיגען טאג ,
פון גרויסען עמער=טאפ גיט , דאכט זיך , שנעל א שארע מויז א יאג , , ,
עס לויער׳ן דא — שדים !

נע׳ם מיהל .

ווייסע פליעגעל=וואלקענס , — ווי דער שניי אין בלויקייט ,
איבערפולט דאס הארץ מיט ווייסען ליעבע טרוים . . .
ווייסע פליגעל=וואלקענס , און א טייך א גרינער ;
און די וועלכעס וועקען , ברויזען ווייסען שוים . . .

און דער הויכער איר, — און די פרומע ווערבעס —
ביי די נאָהנטע ברעגען דאַוונען, דאַוונען שטיל...
ס'כלינצלען דורך אין לופטען פערלאַמוטער=פליגעל;
אין דעם גיכען פליהען — רוישט די נאָהנטע מיהל.
און — אַליין דער מיהלנער, יעקב=ליב דער מיהלנער, —
זעהט איהר דאָרטען שטעהט, אין קוקען ווייט — פאַרטהון..
קוקט און זוכט אין הימעל ווייסע פליגעל=וואָלקענס,
און פאַרשטעלט די אויגען מיט דער האַנד פון זונן.

וואסער־קניטשען...

דאָרטען, וואו ס'שווימען די שוואַנען די שלאַנקע,
דאָרטען — געפינט זיך אַ שלאָס...
וואוינט אין דער טיעפקייט פון פערעלדיג וואַסער
(איך בעט אייך, נישט פרעגט איצט: „פאַר וואָס?")
אַך, — — —
וואוינט דאָרט אין גרינקייט פון פערעלדיג וואַסער
דעם דוקעס'עס טאָכטער — פאַרשקלאַפט:
עס האָט זי די טיעפקייט פון טייך, פונ'ם גרינעם
געצווינגען מיט בענקענדיג=קראַפט...
דאָרטען, וואו ס'שווימען די שוואַנען, די שוואַרצע,
און בוקען צום וואַסער — די קעפ, — — —
דאָרטען געפינט זיך דער פּאַלאַץ אין טיעפקייט.
די קנייטשען — דאָס זענען די טרעפ!

* *
*

געבענשט זאָל זיין — דער יענער טאָג, ווען גאָט האָט וועלט געשאַפען!
פאַרשאָלטען איז — די יענע שעה — פון שוואַכע און פון שקלאַפען!
געבענשט זאָל זיין — דער יענער טאָג, ווען מענש האָט — טרוים געבאָרען;
און — נאַכט פאַרשוואַרצט, מיט שרעק געפלוכט, ווען — ער האָט גאָט פאַרלאָרען!..

שבת צו נאכט.

אין טונקעלע בוימער פריסאדעס,
דא האבען פיעל פארלאך פארבראכט...
עס איז איצט אסוף שוין פון שבת,
עס האט שוין דערנידערט די נאכט;——
נישטא שוין — דאס הילכיג געלעכטער,
נישטא שוין — דאס מורמלען אין שטיל,——
נאר ערגיץ, פארבלאנדזשעט אין גראזען,
פארגעהט זיך אין מעריב א גריל...
און — טיעף אין געדיכטקייט פון בוימער,
עס דוכט זיך א וואלד-געטעל קריכט:——
דאס באדט זיך דער וועג פון פריסאדעס,
אין ציטער-לבנה׳דיג ליכט!

א פעססימיטיש ליעדעל.

אין דעם שיין פון מרה-שחורה,
אין דעם שאטען פון א בוים,
וואס עס וואקסט אין בית-הקברות, —
האב איך ליעב אין אומעט-טרוים
אלעסדינג פארגעסען...
אין די מרה-שחורה פליגלען,
דרעמלענדיג אין חלום-פיין, —
הער איך צו דעם טויטען שמועס;———
און איך ווער אין קברות-שיין
גיכער גיך פארגעסען!..

א טרוים.

אך, ווי עס דורשט זיך נאך לעבען:
נאך — לעבען פון לויטערער שענקייט!

נאָך לעבען, וואָס שטראַהלט מיט אַנ'אָבגלאַנץ —
פון דורכזיכטיג-זוניגער רייַנקייט!
עס טרוימט זיך, עס דורשט זיך נאָך לעבען!
עס בענקט זיך נאָך לויטערע זונען!
— האָט אימעץ פון אייך אינ'ם זוכען —
דאָס קלאַנגפולע לעבען געפונען? —

---

* * *

ג. ל.

פון דיר אַלץ — געטרוימט אין די פינסטערע נעכט,
ווען טויט זענען טאָגיגע קלאַנגען;
עס האָט מיך דער אומעט געצערטעלט, געקושט —
און שטילער אין חשך — פאַרגאַנגען.

געטרוימט האָב איך פיעל אין די פינסטערע נעכט;
עס האָט וואָס געציטערט שטום-בלייבענד: — — —
דאָס האָב איך אין בענקענדע, פינסטערע נעכט —
דייַן אָבבילד אין אומעט געצייכענט!

אַנ'אַריע.

דעם יודיש'סטען — דוד אייַנהאָרן.

— ווי גוט איז צו ליעבען, —
ווען ס'שמייכעלט די ליעבע מיט פרייד-פלאַם אַנטקעגען!
ווי גוט — איז צו ליעבען,
ווען ס'שמייכלען מיט ליעבע די ווייט-נאָהנטע וועגען!
ווי גוט איז: דו ווייסט ניט, וואו פיהרט ער — דער רעלטער...
ווי גוט איז: דו טראַכסט נישט — דו ביזט ניט קיין שלעכטער...
עס קלינגעלט, עס הירכט נאָר — דער פריהלינגס-געלעכטער!
ווי גוט איז — צו ליעבען,
ווען ס'לאָזען זיך טרוימען אין זינג-ליעד פאַרוועבען!

אך, גוט איז צו ליעבען,
און מעשה׳לעך פלעכטען אויף קאנווע פון לעבען!
און — ווייסט נישט: — ווי חלום פון לעבען צו טיילען
פון טרויער, פון ליידען, פון וואונדען צו היילען! — — —
איך וועל דיר אמעשה׳לע — עהנליך דערצעהלען:
„ווי גוט איז: צו ליעבען!״ —

א מאנדאָלינע־ליעדעל.

טונקעלער — די בלעטער. שמעקענדיג — דאס בלום.
קום, מיין ליעבע מיידעל, גוט דו גיבער, קום!
רויט איז שוין דער הימעל, — איז די וואלקענס ראז;
און דער אָווענד ווינדטעל צעטועלט קוים דאס גראז...
קום, מיין ליעבע מיידעל, קום מיט דעם פארנאכט,
ווען דער טאג ביי׳ם אויסגעהן — אומעדינער לאכט.
קום, מיין ליעבע, ליעבע! — קום, מיין ציטריג גליק,
און נישט אייל — וואס גיכער — וויטער געהן צוריק! — —

וויניעטקע.

ת. ניסענהויז׳ן.

עס בליִנצעלט א שטראהל אויף די גאלדען־טאפעטען,
און נידערט אראפ אויף דער ערד,
און — שמייכעלט צו׳ם מיידעל, — געפרעגט אויפ׳ן טעפיך,
צו׳ם ריצער, וואס רייט אויפ׳ן פערד...

עס בליִנצעלט א שטראהל: — און בעגילדערט דאס שפינוועבס, —
צוצויגען אין ווינקעל, — דעם שפין,
דעם צעהנדליגע פארפלאנטערטע פליעגענע גופים, —
וואס האבען פאר זונן שוין קיין זינן...

עס בלאנדזשעט דער שטראהל; און ער האט זיך געפונען —
אין ווינקעל, מיט — אויגען פארמאכט;

און — האָט מיר אין פנים מיט שטיפער=אבזריות, —
מיט לאַשטשענדיג קושען — — צולאַכט.

א שווארצער פינטעל.

אויף דער הויכער, שלאַנקער סאָסנע האָט אַ קראָה אַ נעכט;
לעבט זי שוין פון כמה יאָהרען, פון דער צייט געפּרעסט...
זומער איז זי, — ווי דער טרויער פאַר דער פרייד געשיקט,
און זי ווערט נאָר פון דעם ווינטער — אין דעם שניי געקוויקט.
ווייס — דער קאָפּ פון הויכער סאָסנע, ווייס געהילט דער וואַלד;
ס'ועט אַ נייער שניי באַלד שיטען, גאָר אַ פרישער — באַלד. — —
זעהט: — אַ שוואַרצער אומעט=פינטעל אין דער ווייסער וועלט, —
ס'געהט די קראָה בעזאַכט שפּאַצירען פונ'ם וואַלד אין פעלד...

אין דער פרעמד...

(געשפּאַסט).

דאָ, אין ווינקעל וואַקסען מאַט=לי׳,אָווע פלוימען,
און — די באַרען, עפּעל דאָרט — אין יענער זייט!
ווילסטו קאַרשען שוואַרצע, כּדבּעי קאַרשען, —
קום אַריבער נעהנטער... ס'איז דאָ. גאָר נישט ווייט?...
דאָ, ביי'ם אַלטען פּלאַנקען — הייננען זיי אַראָפּ'עט;
איך האָב זיי געגעסען נישט איין איינציג מאָל! — —
ווילסט, מען זאָל נישט זידלען, און די הינד נישט רייצען,
דאַן — דו, גוטער ברודער, געה — דעם גלח צאָהל!

שחרית.

דוד איינהאָרן'ען.

אין דער בלויקייט פון פּרוכת,
אויף דעם קאַנט — מיט גאָלד בעזוימט,
שפּילט דער שטראַהל פון דעם פרימאָרגען,
ווי פער'חלומ'ט, ווי פאַרטרוים'ט...

שפּיעלט זיך מיט'ן מגן־דוד,
מיט די כּרובים — אויבען־אָן:
ס'ווילט זיך איהם אין ארון קודש —
צו די תּורות אויפ'ן טראָהן!...

און ער שטיפּט, און קושט די זוימען,
וואַרט ער — דאַכט זיך — אָהן געדולד:
וואַרט אויף דעם „ויהי בּנסוע",
פון דער שחרית־זונן בּעגולט...

א וויעג־ליעד.

דרעמעל איין אין הויבע גראָזען,
דרעמעל איין — אין פעלד!
ס'זאָל דיר היטען און בעשיצען —
די בּלוי־גרינע וועלט!

דרעמעל איין — אין וואַלד אין טיפען,
דרעמעל אין דער שטיל!
זאָל דיר איינוויגען אין חלום —
דיין געליבּטער ציעל!

דרעמעל איין — אויף מיינע ברוסטען!
הייסע בלוטען — זידט!
און מיט יונגענדליכען שטראָמען —
הויב זיך, הארציג ליעד!———

ביים רויטען פארגעהן...

צווישען אבלים בּין איך אויך געשטאַנען;
דער טאָג האָט געהאַלטען בּיי'ם רויטען פארגעהן...
געשטאָרבּען —— דאָס מיידעל — אַ כּלה, אַ צנועה: —
און דאָס האָט געבּיטערט די טרעהרען, ס'געוויין!

אויף איך האָב אין פינסטערען קבר געוואָרפען
דאָס שטיקענדיג פייכטע און ריכענדיג ערד; — — —
עס האָט זיך אַ געלבליכער בערגעל דערהויבען,
אויף דעם וואס׳ט פאַרענדיגט דער טויט — „אונערהערט״!

און ס׳וועלען נאָך אפשר דאָ הײַ־יאָהר העל בליהען
די „ברידערלעך״־בלימלאַך, פון קברן פאַרזייהט — — —
און, אפשר, ט׳אַמאָל נאָך אַ בענקענדער בחור
דאָ פליקען פאַר זיך — פונ׳ם קבר אַ קווייט!

אויפ׳ן בית עולם.

אַ ווינדטעל וויעגט די הויכע גראָזען פון בית עולם;
אַ ווינדמעל זייהט דורכאוים — דאָס שוידערליכע קעלט;
עס רוישען שטאַרקער, שטאַרק די לאַנגע שורות בוימער;
און — ס׳הילכט אַ יתום־קדיש פון דער טרויער־וועלט.

און — רוהט די זונן אויף הויכע גראָזען פון בית־עולם,
און קושען שטראַהלען צאַרט דעם קאַלט־מצבה־שטיין, —
דאַן ווערט דער טרויער העל, פון לויטער אומעט־שמייכלען,
און מרה־שחורה שוועבט אין ווייטער וועלט אליין! — — —

אַ ליעד.

ביינאַכט אין פעלד. עס פינקלען ווייטע שטערען.
ביינאַכט, ביינאַכט. עס פאַלט אַ זילבער־טוי...
איך זינג אַ ליעד, — אַ ליעד געוועבט פון בענקשאַפט,
צו יענער וואָס איך ליעב, און וואָס איך טרוי.

איך טרוי — מיין טרוים! עס פינקלען ווייטע וועלטען.
די בלויקייט בלייבט: עס הויכט אַ נעפעל־פרוי... — —
אַ בלאַס געשטאַלט, וואָס רופט און וועקט די בענקשאַפט,
און הילט מיר איין אין טוי׳איג זילבער־בלוי..

פון בית עולם.

מיר געהען אין אַלטע אַלעען,
יענטוועדער מצבה — דערצעהלט.
די מדות, פון וועמען דער מלאך,
דער מלאך המות דערוועהלט:

„דאָ רוהט איצט אין שלום און פריעדען"
אַ מאַן מיט זיין פרוי זאַלבאַנאַנד,
נאָך זיכערער, ווי אינ׳ם לעבען,
געגאַנגען אין קאַמפף האַנד ביי האַנד! — — —

מיר געהען אין יונגע אַרעען,
מיר בלאָנדזען, מיר זוכען - ביז שפעט;
און אימעץ האָט דאָרערט געפונען —
אַ טרוקענעם רויזען=בוקעט...

* *
*

גאָר שוואַרצע די צייהנער פון יאַגעדעם שוואַרצע,
געקליבען, געקליבען אַ סך;
פאַרבלאָנדזשעט — דאָס מיידעל, דאָס חנ׳ודיג שוואַרצע
אין בוימלאַך=געצעלטען פון סכך...

עס רייצט זיך און רופט זי דער וואַלד=שד אין טיעפקייט;
פאַרנאַרט זי - מיט שמייכלען אין וואַלד...
דאַן - שרעקט זיך דאָס מיידעל פאַר איינזאַמען בלייבען,
און מאַכט — אויף קאַטאָוועס — אַ גוואַלד — — —

און ב׳היילכט אָפּ מיט „עכאָ" איהר שרייען, איהר רופען;
עס דוכט זיך, מען לאַכט אין דער מיט...
דאָס לאַכט און פאַרגעהט זיך דער וואַלד=שד פון מיידעל,
פון מיידעל - אין שרעק וואָס זי בליהט -

* *
*

די שטעכעדיגע נאָדלען – פון דער סאָסנע ווייט געפאַלען;
און די ווינטען – אין די קרויזען, אין די בוימער־קרויזען שאַלען:
– וואו דער זומער?
און עס פייפט אין וועלדער־שטעגלאך; ווינטען וויינען אין האַרמידער;
און עס קלעמט אין האַרצען בענקשאַפט, און עס וואַקסט שוין ווידער, ווידער
– הערבסטיג קומער! – – –

סקערצאָ.

אין דעם וועג פון נוסען־בוימלאַך,
וואו דער שאָטען – איז גאָלד־גרין,
שפּילען מיר זיך: פאַנטען־קושען;
דו פאַרליערסט, און איך – געווין!

אין דעם וועג פון נוסען־בוימלאַך,
ביי דעם חשוב'דיגען דוב, – –
ווייט פון טאַטע־מאַמע, ברידער –
שווער איך טרייַשאַפט ביז'ן גרוב!...

א וויניעטקע.

טויבען פלאַטער'ן אין לופטען;
ווייסע, רויטע, רויזען דופטען...
און די מיידלאַך רופען פרעהליך,
שרייען, פילדער'ן און לאַכען:
רופט איהם! רופט'ן!...

טויבען פלאַטערן – דערשראָקען...
ליכטיג – – ס'קלינגען קלויסטער־גלאָקען...
מיידלאַך לויפען, יאָגען פרעהליך,
און זיי שרייען, און זיי לאַכען, – –
און עס בלענדען – לאָקען...

ס'יאָגט ר' גרונם'ל דער גאַרבער,
יאָגט. — — דער שונא איז אַ האַרבער!
לויפט פאָרוים די ווייַסע טויבען,
לויפט — פאָרוים — די ווייַסע מיידלאַך:
— חאַפּט'ס דעם — — — שפּאַרבער!...

מענועט.

די טריט... די טריט... די שטילע טריט: — עס שימערט זייַד און רוישט.
ווי לאַנג, פאַרגעסען שוין אָן אייַך? פיעל מאָל — זיך שוין ענטוישט?
די זעלבע טריט — די שטילע טריט... געהילט אין ווייַסען זייַד,
איהר אייַלט אייַך ניִשט, איהר געהט פאַרטראַכט, „מייַן ליעבע און מייַן לייד"!
צו געהט איהר — שוין? צו זייַט איהר מיעד? איך האָב זיך ניִשט גענאַרט:
די טריט... די טריט... די שטילע טריט — — איך וואַרט אויף אייַך, איך וואַרט!

ווייס־רויט.

אויפ'ן טיש, אין אָווענד־גרויקייַט —
שמעהט אַ ווייַסער קריגעל בלומען...
באַלד וועט רחל'ע זיך פריִיהען,
באַלד שוין — וואַרט נאָר — וועט זי קומען!

נאָר — געקליבען ווייַסע רויזען,
ווייס, ווי שניי אין ווינטער־דרויסען — —
וועט שוין רחל'ע דערשמעקען,
וועט שוין וויסען — וואָס כ'בין אויסען:

ווייַסע ליעבע — דורשט איך תמיד!
רויטע?... דאַרף מען זיך דערוועגען; — —
וועל איך רויטע רויזען פליקען,
וועט זי לויפען מיר אַנטקעגען!...

ווייט, ווייט...

און חלום איך אַ מאָל פון ווייטע, ווייטע לענדער
און חלום איך אַ מאָל פון הויכען, ווילדען בארג,
פון ווייטען הימעל-בלוי, פון הייסע זונען-טהאָלען,
נאָך צאַרטען טייכען-רויש און — ווילדען פעלזען-קאַרג, — —
דאַן טראָגט דער חלום — ווייט, צו ווייטע ירדן-ברעגען,
און שפּיעלט מיט גרינעם גלאַנץ, אין טיעפען טייכען-שליים.
— — — — — — — — — — — — — — —
עס בענקט דיין טרייער זוהן, — אָ, ליעבע מאַמע רחל, —
נאָך ווייט-געטרוימטען לאַנד, נאָך ליעבסטער, ווייטער היים!...

אנטלאפען...

אַנטלאָפען פון מיר, ווי אַ חלום אַ שענער,
אַנטלאָפען — און וועט שוין נישט קומען!
די מיידעל די בלאַסע — אַ ציטערדיג סערנע
אין אָבגרונד פון חרפה דעם פרומען...

נישטאָ זי! נישטאָ זי! אַוועק איז דאָס מיידעל, —
און וועט דאָרט צופרידען פאַרזוימען! — —
עס קומט שוין צוריק נישט דאָס אומעטיג-זעלבע,
ווי פלוצים דערשראָקענע טרוימען...

אויף צו להכעיס!...

ס. ש.

גנב'נען ליעבע — איז זינדיג,
ווי זינדיג ס'איז — ס'לעבען!
וואָס וועט חוץ פאַרבלאָזע שעה'ן,
דאָס לעבען מיר געבען —
אָהן זוניגער ליעבע?

גנב׳נען קושען איז זינדיג,
ווי זינדיג ס׳איז – נאַשען!...
וואָס וועט פאַרגעבען, פאַרציִיהען,
די זינד מײַנע וואַשען?
– די זוניגע ליעבע!

גערייצט זיך.

מײַן מײדעל, מײַן קרוין, – מיט די ברעמען געשלאָסען, –
דערצעהל דו, וואָס טראַכסטו?
דו ענטפערסט מיר גאָרנישט – אַ וואָרט...
איך בעט דיר: וואָס לאַכסטו?...
דו שאָקעלסט אויף „ניין" מיט'ן קאָפּ:
„אַך, מען טאָר... אַך, מען טאָר נישט!" – –
דער טײַוועל, – ער רוימט מיר אַ סוד,
אַז דו טראַכסט, וועגען... גאָר נישט!? –

* *
*

– וואָס האָסטו זיך איצטער פאַרטראַכט, מײַן געליעבטע?
וואָס טרוימסטו, מײַן צערטעלדיג קינד?
עס קוקען די אויגען פאַרחלום׳ט אין ווײַטקײַט,
און – זעהען גאָר גאָרנישט, ווי – בלינד!

וואָס טרוימסטו? – דו, זאָג מיר – איך וועל דיר מיט קושען –
בעקראַנצען דײַן חיות׳דיג האַלדז...
זי ענטפערט מיט אומעט, און – בענקענדיג שמײכעל:
– „אַך, בעסער – דו ווייסט נישט פון אַלץ!" – – –

סקערצאָ.

העריע קאָן פון לאַנג ווערלען׳ען:
פּיעלע ליעדער — שוין געלעזען!
האָט זי ליעב דעם טויטען דיכטער, —
וואָס ער מאַכט פון קעץ אַ ווּעזען...

עס געפעלט איהר — זיין פאַרגלייכען, —
וואָס ער גלייכט די קעץ מיט פרויען...
— „מיר... מיר מעגט איהר אָבער, משה,
ווען — און וואָס איהר ווילט פאַרטרויען!" —

— „וואָס איך וויל?"... איך האַפּ זי קושען...
— — — — — — — — — — — — — — — —
טראָפּענס בלוט איצט טריפען, קאַפּען...
„ווער האָט גאָר געקאָנט זיך ריכטען,
אַז זי וועט זיך קעצי׳ש דראַפּען?"...

ביי׳ם שלאָס.

ס׳שווימען וועלען צו די ברעגען —
קושען זיי און האַלזען זיך,
און פאַרשווימען מיט די שטראָמען,
יאָגענדיג זיך ווייטער גיך — — —

ס׳שווימען שווארצע וועלען ווייטער,
גלאַנצען פלינק — מיט סאַמעט־קאַרג;
און איך הער דאָס ווייטע רוישען,
אַזש אין נאַכט געהילטען פּאַרק...

פליהט אַדורך אַ ווילדער גאָנער, —
שניידען פליגלען בלויע לופט,
און ער ציהט צו יענעם זייט צו,
וואו מען רופט איהם, — — אימעץ רופט!

פליהט ער – רעכטס, וואו אין דער פינסטער –
טוליעט זיך ביי'ם טייך דער שלאָס...
און עס הילכט, – איך הער גאָר פלוציס, –
פון דערווייטענס אָפּ – אַ שאָס! – – –

שאָטענס.

מיין פעטער, ד"ר נ. ט.

דאָס פינסטערע לעבען פאַרגעהט – אין אַנ'עלענדען טרויער;
דאָס פינסטערע לעבען פאַרגעהט – – מיט'ן אויסגאַנג פון טאָג!
עס ציטערט אַ פלאָם פון לאַמטערן ביי'ם רויטליכען מויער,
און ווערט – מיט'ן שאָטען פאַרפאַלען אין איינזאַמען ראָג...
– „און וואָס איז דאָס לעבען, דער אָטהעם דער הייסער, דער גיכער?
און וואָס איז דאָס לעבען, ווען ס'איז ניט, ווי – צופאַל שטאָק בלינד!?"
– „די ליעבע און ליידען – צוזאַמען גענומען – איז זיכער; –
אַ צופאַל! קאַפריזנע, – ווי שיקזאַל, ווי גליק פונ'ם קינד!" — —
– – – – – – – – – – – – – – – – – – –

א שמייכעל.

דו גיב נאָר אַ שמייכעל צו מיר מיט'ן אומעט פון נאַכט=רוים!
דו גיב נאָר אַ שמייכעל צו מיר מיט'ן שימער פון שטערען!
וועל איך שוין, מיט אויגען פאַרמאַכטע, דיך נאָכגעהן און ווערען –
פון אייביגען זוכער – אַ בלינדער=געפיהרטער צו'ם גליק=טרוים, –
– ווייל בלינד איז דאָס גליק!
דו גיב נאָר אַ שמייכעל צו מיר מיט דיין בליק דעם פאַרטראַכטען!
דו גיב נאָר אַ שמייכעל – מיט אומעט פון שטילע פאַרנאַכטען!
און פאַר'ן מזבח וועט הויבען מיין האַרץ אין גאָט לויבען,
ענטציקענד, פאַרגליווערט – וועל איך – אין אַ וואונדערבאַר=גלויבען –
נאָר זוכען דיין בליק!...

זשאַסמין.

זשאַסמין שמעקט פֿון גאָרטען!
זשאַסמין — פֿון דיין קלייד;
— „דורשטיג איז די ליעבע,
און — דאָס לעבען=פֿרייד!"

קום איך וועל דיך פֿיהרען!
„וואו?" דו פֿרעג נישט: „וואו?" — —
זשאַסמין שמעקט אין גאָרטען.
„טויט — איז אונזער רוה!"

א שלענגעלדיג׳ס.

י. קאַצענעלסאָנ׳ען..

בלויע קוויטלאַך — אויגען=בלימלעך
לאַכען פֿונ׳ם קאָרן...
ס׳האָט אַ טרוים — דיין אויגען=שמייכעל--
אין דער וועלט פֿאַרלאָרען!

האָסט געריסען — הויפֿענס גאַנצע,
און געפֿלאָכטען — קראַנצען...
און — געלאָזט זיך וייט אין קאָרן —
אין אַ בלומען=טאַנצען!..

און — די לאַכסט! די בלימלאַך לאַכען!
און די זונן — אַנטקעגען!
און געבלימטע, און בעשיינטע —
זענען אַלע וועגען! — — —

בעהאלטעניש.

דו האָסט זיך באַהאַלטען אין גאָלדענעם קאָרן!
און איך האָב בחנם — געזוכט;

איך הער איצט דיין קול'כעל פון טיעפקייט, פון ווייטען, —
האט מיר זיך — פון קארן — געדוכט...

איך האב נישט געפונען — מיין גאלדענעם קעפעל!
— — — — — — — — — — — — —
דער קארן דערצעהלט עפּעס צארט:
„דו האסט אויף דעם מידען פון יאגען, פון זוכען —
אין טונקעלעם וועלדעל געווארט!?"

אקאמפאניאמענט.

מיין לעבען איז א שפּילעכ'ל, ווי אלעמענס — ווער ס'לעבט!
מיין חלום איז א שפילעכ'ל: א ווייסער וואלקען שוועבט...
און ווערט ער גלייך פארלארען — וואו? אין ווייטען, ווייטען, רוים —
ווי אין דעם ווין, דעם קלארען ווין — דאס ברויזענדיגע שוים!..
מיין לעבען איז — א שפילעכ'ל, ווי אלעמענ'ס פון אייך:
א יין וועג! דער וועג — דערזעלביגער — פאר אלעמען אונז גלייך,
און בלאנקען מיר, און זוכען מיר —
איז לויטער קלאר דער ציעל:
ווי לענגער, לאנג צו אטהעמען —
פארגעסען זיך אין שפיעל!

נאכט־שטילקייט.

די נאכט איז שטיל, —
ווי שטיל עס קאן נאר זיין א נאכט —
א נאכט פארוועבט אין שלאף!
און גאס איז שטיל, —
ווי — ס'וואלט אין וידוי זיך פארטראכט,
פאר אבקומען א שטראף...
די נאכט איז שטיל.
אין שווארצען שאטען־ליכט — געהילט.

איך הער: — — אַ שילדען־ראַץ.
און ס'לויפט אַ דורך, פאַרשווינדט אין פינסטערניש, אין מאַרק־
אַ פלינקע ווייסע קאַץ.

— — — — — — — — — — — — — — — —

ליכט־פלעמלאך.

צוויי קופערנע לייכטער — ירושה פון דורות,
זיי לויכטען מיט שבת'דיג גלאַנץ;
בעשיידען — אין שכנות מיט זילבערנע ברידער —
זיי שטעהען אין פייערלאך־קראַנץ.

און שרה'ל בענטשט אָפ'עט; פאַרשטעלטע - די אויגען,
פאַרשטעלטע פון ציטערדיג שיין, —
עס שעפטשען די ליפען מיט פרומער עצבות;
דאָס פנים — געקנייטשט, ווי פון פיין!

דערזעהט זי, - נאָך בענשען, - די פלעמלאך זיך הויבען,
דעם קופערנעם גלאַנץ אין אויר...
דערזעהט זי - איהר דוכט זיך - איהר מאַמען, דער באָבען;
זיי שמייכלען — די ביידע — צו איהר!

„Nature morte“.

(געשטיפט).

ציטיגע טרויבען, ווי גאָלדענע היינגלאך,
זיי רוהען אין מאַטאָווען דרעמעל...
און — צערטליך, ווי סאַמעט - דאָס הייטעל פון פערסיק, —
געפּאַסט אין אַ פאַרביגען רעמעל...
און - עפּעל פאַררויטעלט, ווי מעדעלשע בעקלאך, —
פון זונן, ווי פון קושען געפלאַמטע...
און — יאָדערדיג מילגרוים... און געל־פּאָמעראַנצען,
פון ווייטען, - צו אונז שוין פאַרזאַמטע...

זײַ ליִעגען אינאײַנעם, אין קאַרבען, אין פענסטער;
די שויב איז פון נעפּעל פאַרצויגען...
עם פינקעלט דערנעבען — גע׳פּאַלמעסטער העריִנג,
און בלעכענע קעסטעל׳אַך רויגען...

„פּאַן".

שוין טרוקען — די נאָדלען אין וואַלד אין יעלאָוועץ;—
די בוימלאַך — פאַרטראַכטע... די צווײַגען — אַראָפּ...
עס, קומט דער פריִהמאָרגען, דערהער איך אַ פּײַפען —
אַ גרויליִג׳ס, אַ שרעקיִגס, וואָס היִלכט ווײַטער אָפּ.

איִן מיִטען דעם וואַלד, טיִעף פאַרבאָרגען איִן טונקעל, —
איִן צווײַגען געפלאָכטען מיִט פּאַפּראָץ גערעקט, —
זיִצט פּאַן טיִעף פאַרטרויערט. דעם קאָפּ טיִעף געגראָבען...
ער זיִצט אויף אַ בוים, נאָך פון נעכטען — געזעגט!

די וואַלד=גריִנע אויגען — פאַרציהט מרה=שחורה;
ער ווײַנט אויף׳ן פּײַפעל, ער קלאָגט, ווי אַ קיִנד...
— — — — — — — — — — — — —
און ס׳מורא׳דיִג פּײַפען צוטראָגט זיִך איִן וואַלד=רויש
צוזאַמען מיִט אומעט, — מיִט הערבסטיִגען וויִנט.

א קאַפּריז.

פרעהליִך, יונג, — ווי בלויער טאָג,
זאָרגלאָז, — ווי אַ וועל!
כ׳קוק זי מונטער פרעהליִך אָן!
כ׳קוועל אַוש אָן... איִך קוועל! — —

פּלוצים — שוויִמט אַ חמאַרע אָן!
טהו איִך קוים אַ קלעהר, —

קײַקעלט שוין אַרוּים פֿון אויג
אַ גע‍זאַלצען טרעהר!..

אין א הערבסט־רעגען.

אַלץ איז נעפּעלדיג, ווי טוי ——
אַלץ איז מיעד און מאַט און גרוי ——
נעפּעל — אין גערּאַנקען־בוי ———
דו ביזט איינע, ווע׳ם איך טרוי ———

אַלץ איז נעפּעלדיג פֿאַרקלערט ———
ספֿקות האָבען זיך געמעהרט ———
ס׳איז אַנ׳אויג ביי דיר פֿאַרטרעהרט ——
אַך, עס איז שוין לאַנג בעשערט ——

טילי־טילי... קלאַפּט עס ווער; ——
און איך בעט זיך, איך פֿאַרשווער; ——
ווע‍ט דען אויפּברויזען אַ מעער ——
פֿון דיין עלענד, הייסע טרעהר? ——

טרוים.

(שערצהאַפֿט).

וואונדער־טרוים — איז מענשען־פֿליגעל!
טרוים פֿאַרטראָגט אין הימלען וייט.
ס׳האָט איקאר געמאַכט זיך פֿליגלען —
און די זונן — פֿון איהם אַ לייט! ——
וואונדער־טרוים איז — נחת רוח:
האָסט אויף איהם דאָס פֿולע רעכט!
אָבער הער זיך צו — צו וועהען, —
ווי עס שפּאַט דאָס לעבען שלעכט! ——
וואונדער־טרוים הייסט — זיך פֿאַרגעסען!
אַלץ — פֿאַרגעסען! אַלעסדינג!

טריִנק דעם ביִטער־כּוס פוּן לעבּען!
שכּור, בּרודער!... בּיִטער?... טריִנק!..

מעריב־קלאנגען.

מנחם

אידען דאווענען, אידען בּעטען; —
ס׳קענען אָפּטערם טרעהרען זעטען...
אויסגעמריקענטע די קוואלען.
שאָטענם פאַלען, שאָטענם — פאַלען,
— — — — — — — — —

טעג פאַרגעהען, נעכּט פאַרגעהען,
— ווער וועט ליִנדערן די וועהען?
אַלטע וועהען! אַלטע — בּאַנגען!
איִן „והוא רחום" — מעריב־קלאַנגען...
— — — — — — — — —
— — — — — — — — —

האַנד אָן האַנד, — פאַרטראַכט געריִבּען,
איִז נאָך איִמעצער געבּליִבּען.
מיִט׳ן ליִכט — געזעצט זיִך „זאָגען".———
שאָטענם, מערב־שאָטענם קלאָגען.